

Jørgen Rosbach
Inatsisartunut ilaasortaq, Demokraatit

Meeqqat atuarfianni klassit agguarnerisa agguaqatigiissillugit amerlassusaannut tunngatillugu § 37 naapertorlugu apeqqummut nr. 032/2025-mut akissuteqaat.

03-06-2025
Suliap normua: 2025 - 10612
All. nr. 25364818

Postboks 1029
3900 Nuuk
Oqarasuaat: +299 34 50 00
Email: iktin@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Asasara Jørgen Rosbach

Inatsisartut suleriaasiat naapertorlugu apeqqutinnut qujanaq. Apeqqutigineqartut tullinnguuttuni akissuteqarfigissavakka.

1. Naalakkersuisunit nassuiaqquneqarpoq klassit agguarneri agguaqatigiissillugit amerlassusaat meeqqat atuarfiini tamani illoqarfikkaartumik kommunikkaartumillu.

Akissut: Aallaqqaasiullugu oqaatigineqassaaq, akissuteqaammi kisitsisit tamarmik saqqummiunneqartut atuarfiit ukiumut atuarfiusumut 2023/2024-mut tunngatillugu ulloq 1. oktober nalunaarusiaannit tunngaveqarmata. Tassa ukiup atuarfiusup ataatsip ingerlanerani atuartut amerlassusaat allanngorsinnaapput, taamaammatt kisitsisit maannakkut pissutsinut takussutissatut taaneqarsinnaanngillat. Allatut oqaatigalugu klassini atuaqatigiiaat amerlassusaat klassillu amerlassusaat ukiup ataatsip ingerlanerani allannguuteqarsinnaapput, ilaatigut nunatsinnut avammullu nuuttoqartarnera pissutigalugu.

Nalunaarusiarineqartut naapertorlugit nuna tamakkerlugu klassit ulloq 1. oktober 2023 631-upput. Aamma saqqummersitaq "Kalaallit Nunaanni Meeqqat atuarfiat" Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfiup nittartagaa <https://iserasuaat.gl> aqqutigalugu atuarneqarsinnaavoq.

Takussutissami tulluuttumi illoqarfinni kommuninilu klassit agguarnerisa agguaqatigiissillugit amerlassusaat takuneqarsinnaapput (klassit immikkut atuarfiusut najugaqarfinnilu mikinerusuni atuarfiit ilaatinneqanngillat).

Kommune	Illoqarfik	2023/2024	Illoqarfinni atuarfiit Kommunini agguaqatigiissillugit
Kujalleq	Nanortalik	13	15
Kujalleq	Qaqortoq	18	
Kujalleq	Narsaq	14	
Sermersooq	Paamiunut	13	18
Sermersooq	Nuuk / ASK	22	
Sermersooq	Nuuk / USK	23	

Sermersooq	Nuuk / Atuarfik Hans Lynge	23	
Sermersooq	Nuuk / Nuussuup Atuarfia	18	
Sermersooq	Nuuk / Kangillinnguit	24	
Sermersooq	Ittoqqortoormiit	9	
Sermersooq	Tasiilaq	13	
Qeqqata	Maniitsoq	15	17
Qeqqata	Sisimiut / Minngort. At.	17	
Qeqqata	Sisimiut / Nalunng. At.	19	
Qeqertalik	Kangaatsiaq	9	12
Qeqertalik	Aasiaat / Gammegarfik	16	
Qeqertalik	Qasigiannnguit	14	
Qeqertalik	Qeqertarsuaq	10	
Avannaata	Ilulissat / AMS	17	15
Avannaata	Ilulissat / AJB	17	
Avannaata	Uummannaq	16	
Avannaata	Upernavik	15	
Avannaata	Qaanaaq	8	

Kommuneqarfik Sermersooq Sermersooq Kangillermut Sermersooq Killermullu avillugu agguaqatigiissitsineq imatut isikkoqarpoq:

- Sermersooq Kangilleq: 11
- Sermersooq Killeq: 21

Nuummi ukiumi atuarfiusumi 2023/24-mi klassit agguaqatigiissillugit 22-usimapput. Najugaqarfinni mikinerusuni ukiumi atuarfiusumi 2023/24-mi atuarfinni 18-it sinnerlugit atuortoqartunik klasseqarsimanngilaq.

2. Atuarfiit ilaanni – taamaassimassappat atuarfiit sorliit – ullumikkut klassini 18-inik amerlanerpaanik atuortoqarpat?

Akissut: Nuna tamakkerlugu illoqarfinni atuarfeqarfiusuni 20-usuni, klassini 18-inik amerlanerusunilluunniit atuartulinni ukioq atuarfiusoq 2023/24 klassit 151-iusimapput. Klassinit taakkunanit 86-it Nuummiillutik, tassa klassit 57 %-ii.

Klassit agguarnerisa agguaqatigiissillugit amerlassusaat 2023/24				
Sumiiffik	klassit katillu git	Klassit 18-inik amerlanerusunillu unniit atuartullit	Kommuninut agguarneqarsim aneri	Kommuninut agguarneqarsim aneri %-inngorlugit
Nanortalik	10	2	9	6 %
Qaqortoq	22	5		
Narsaq	10	2		
Paamiunut	10	1	89	59%
ASK – Nuuk	20	19		
USK – Nuuk	20	18		
AHL – Nuuk	22	22		
Nuussuup Atu. – Nuuk	16	7		

Kangillinnguit – Nuuk	20	20		
Tasiilaq	23	2		
At. Kilaaseeraq	22	5		
Sisimiut Minngort. At.	20	8	22	15%
Sisimiut Nalunng. At.	20	9		
Aasiaat	23	6		
Qasigiannguit	10	3	10	7%
Qeqertarsuaq	11	1		
Ilulissat AMS	18	5		
Ilulissat AJB	20	10	21	14%
Uummannaq	11	4		
Upernavik	11	2		
Katillugit / I alt	339	151	151	100 %

**klassit immikkut atuarfiusut ilaatinneqanngillat*

3. Naalakkersuisut klassit agguarneri maannakkumiit 26-usunit 18-inut appartissallugit pilersaaruteqarnerlutik?

Akissut: Meeqqat atuarfianni atuartut tamarmik atugarissaartuunissaat, ineriartornissaat sapinngisamillu ilikkagaqarnerpaanissaat Naalakkersuisunit salliutilluinnarneqarput. Tassunga atatillugu klassimi ataatsimi atuartut amerlassusiisa qanoq sunniuteqartarnerat Naalakkersuisunit misissorneqarusuppoq.

Meeqqat atuarfianni atuaqatigiiaat qanoq amerliartortiginerisa malinnaaffigineqarnissaat siunertaralugu, atuarfiit ukiumoortumik oktobarip aallaqqaataani nalunaarusiarisartagaat Naalakkersuisunit malinnaaffigineqartuarpoq.

Ilisimatitsissutigineqassaaq Atuarfik pillugu Inatsisartut inatsisaat pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaata nr. 19, 27. april 2023-meersup § 6-iani imatut aalajangersagaqarmat:

"§ 6. Klassimi ataatsimi atuartut amerlassusiisa ukiup atuarfiusup aallartinnerani 26 qaangissanngilaat, taamaattorli tak. imm. 2.

Imm. 2. Atuartut ilikkartinnissaat atugarissaarnerallu eqqarsaatigisassat pingaarutillit tamatumunnga pissutissaqartitsippata klassimi atuartut amerlassusiisa amerlanerpaaffissaasa ikilisinneqarnissaat pillugu malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput.

a. Namminersorlutik Oqartussanut kommuninullu aningaasatigut allaffissornikkullu sunik kinguneqarsinnaappat klassenik 18-inik atuartulinnik pilersitsisoqaraluarpat?

Akissut: Klassinik 18-inik atuartulinnik pilersitsisoqarnerata kingunissaannut atuartut katillugit amerlassusaat aamma klasstrinini atuarfinilu agguataarsimaneri apeqqutaapput.

Klassenik 18-inik atuartulinnik pilersitsinermi aningaasaqarnikkut kingunissat tullinnguuttumi naatsorsuinerit nassuiarpaat. Naatsorsuinerit "Atuarfik pillugu Inatsisartut inatsisaat pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni" § 7-imut, meeqqat atuarfianni minnerpaamik nalunaquttap akunnerini qassini atuartitsisoqassanersoq

pillugu aalajangersaasumut tunngaveqarput. Tamatuma saniatigut naatsorsuutit ilinniartitsisup ataatsip ukiumut akunnerni 650-it missaanni atuartitsisarneranik (piareersarneq suliaassallu allat ilanngunnagit) missiliuineranut tunngaveqarput.

Ilinniartitsisumut ataatsimut aningaasartuutit 2024-mut akissarsianut aningaasartuutiit, ASA-mit (Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfimmit) ilisimatitsissutigineqartut aamma "Naalakkersuisut aamma Ilinniartitsisut Meeqqat Atuarfianneersut Kattuffiat, IMAK-ip akornanni Kalaallit Nunaanni meeqqat atuarfianni ilinniartitsisunut il.il. isumaqatigiissutaat" aamma "Kalaallit Nunaanni meeqqat atuarfiini ilinniartitsisunut piffissaq suliffiusartoq il. il. pillugu isumaqatigiissut" tunngavigalugit tunniunneqartut aallaavigalugit naatsorsorneqarput. Tassa imaappoq naatsorsuinerni tunniunneqartartut piviusut, tassunga ilanngullugit aalajangersimasumik akissarsiat kiisalu tapit atasut assigiinngitsut makku ilanngunneqarput:

- Sumiiffimmut, fagimut piginnaasanullu tapit, kiisalu isumaqatigiissutini atuuttuni nassuiarneqartutut
- ukiunut aalajangersimasunut atorfinitsitsinerit immikkut ittut
- qaangiuttoornermut akiliutit

Akissarsianut paasissutissat taakku aningaasartuutiviuneri, taamaattorli ilinniartitsisumik saniatigut atorfinitsitsineri aningaasartuutit assigiinngissutaat erseqqissumik takutinneqannginneri erseqqissassallugu pingaaruteqarpoq. Aningaasartuutini atuarfiup nunap immikkoortuiani inissisimaffia, ilinniartitsisut akissaateqarfimmi sumiissusaat kiisalu sumiiffimmi qaangiuttoornissamut pisariaqartitsineq apeqqutaasinnaapput.

Klassenik saniatigut pisariaqartitsineq		Ilinniartitsisunik pisariaqartitsineq		Kommunimi aningaasartuutaanerusi masut
Sumiiffik	Katillugit	Ilinniartitsisunik pisariaqartitsineq	Ilinniartitsisut pisariaqartinneq artut Kommune	Ilinniartitsisunik pisariaqartitsineq Aningaasartuutaanerusu ssatut missingikkat
Qaqortoq	5	6,95	8,03	4,0 mio. kr. miss.
Narsaq	1	1,08		
Paamiunut	1	1,37		
Nuuk	27	34,51	36,95	18,1 mio. kr. miss.
Tasiilaq	1	1,08		
Maniitsoq	2	2,57		
Sisimiut	5	6,42	8,98	4,5 mio. kr. miss.
Aasiaat	3	3,92		
Qasigiannguit	1	1,40		
Qeqertarsuaq	1	1,08	6,40	3,1 mio. kr. miss.
Ilulissat	3	4,38		
Uummannaq	2	2,48		
Upernavik	1	1,40	8,26	4,0 mio. kr. miss.
Katillugit / I alt	53	68,6		
			68,6	33,7 mio. kr. miss.

*klassit immikkut atuarfiusut ilaatinneqanngillat

Ukiunut atuariusumut 2023/24-mut oktoberimi nalunaarutigineqartut tunngavigalugit naatsorsuinerit tunngavigalugit nalilerneqarpoq klassemik 18-inik atuartilinnik pilersitsinermi nuna tamakkerlugu klassenik saniatigut 53-inik pilersitsisoqartariaqassasoq, taakkunannga 27-it Nuummiissallutik.

Tamanna meeqqat atuarianni ukioq naallugu suliffiit 68,6-it pisariaqartinneqalissapput, taakkunannga ukioq naallugu suliffiit 34,5-it Nuummi atorfinitsinneqartussaassallutik.

Klassemi ataatsimi atuartunik nutaamik amerlassusiliinerup kingunerisaanik Namminersorlutik Oqartussani kommuninilu allaffissornikkut arlalinnik naleqqussaasoqassaaq. Ilaatigut makkuussapput:

- "Atuark pillugu Inatsisartut inatsisissaat pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaata" allanngortinneqarnera
- Meeqqat atuariisa kommunillu akornanni atuariup aaqqissuussaananerani klassemillu pilersitsisarnermi naleqqussaanerit
- Sulisussarsiorneq annertunerusoq aammalu immaqa ilinniartitsisunik sulisorinniinnarneq
- Pisariaqarpat atuariinni ininik nutarterineq alliliinerluunniit, ullumikkut taakku killeqarmata
- Atuariinnik ingerlatsinerit qitiusumillu oqartussat akornanni ataqatigiissaarineq annertunerusoq

Oqaatigineqassaaq ininik atuartitsiviusunik saniatigut nutaanik pisariaqartitsinani atuartut klassenut atuariinnuunniit allanut, perorsaaneq eqqarsaatigalugu ilumut "nuunneqarsinnaanersut" naatsorsuutini pingaartinneqarsimanngillat. Taamaattumik ilinniartitsisut pisariaqartinneqartussat amerlanerusussatut missingerneqartut amerlanerusinnaapput.

**b. Ilinniartitsisunik qassinik ilasinissaq ilimagineqarpata
Naalakkersuisunit klassit agguarneri
nuna tamakkerlugu appartinneqassappata?**

Akissut: 3.a-mut akissut takuuk.

**c. Suut pitsaaqutaassanersut suullu ajoqutaassanersut
Naalakkersuisut takusinnaavaat
klassit agguarnerinik amerlassutsip annerpaamik atuartunut 18-
inut appartinneratigut?**

Akissut: Naalakkersuisut nalilerpaat klassimi atuartut 18-inut ikilineqarpata atuartut ilaannut klassesinillu ilaannut perorsaannikkut iluaqutigineqassasoq, taamaattorli periutsinut aaqqissugaanikkullu ajornartorsiutinik aamma pilersitsissasut.

Nunani tamalaani ilisimatusarnerit misilittakkallu erseqqissumik takutinngilaat klassimi atuartut qanoq amerlatigineri atuartup ilinniarnernannut atugarissaanerannullu qanoq sunniuteqartarnersut, tamanna ajornakusoortuummat pissutsillu arlallit apeqqutaammata.

Klassit minnerusut atuarnermut ilinniarnermullu pitsaanerusumik tunngavissiisarput klassimilu atuartut ikinneruppata ilinniartitsisoq atuartitsinerup atuartut ataasiakkaat fagini piginnaasaannut pisariaqartitaannullu naleqqussarnissaanut periafissarissaarnerussaaq. Pingaartumik klassini nukarlerni atuartunut atuartunullu immikkut ittumik pisariaqartitsisunut iluaqutaasinnaavoq. Ilinniartitsisut tamatuma saniatigut atuartunut ataasiakkaanut utertitsiviginninnissamut tapersersuinissamullu piffissaqarnerulissapput. Klassit minnerit tamatuma saniatigut eqqissisimasumik toqqissisimasumillu ilinniartitsiviuernerusartut takuneqartarpoq, atuartut annerusumik takuneqarlutillu tusaaneqartarmata. Ilinniartitsisut atuartullu ataqatigiinnerat klassini

minnerni annertunerunerulertarpoq, tamannalu atuartup atugarissaarneranut kajuminneranullu pitsaassusarpoq.

Naalakkersuisut klassimi atuartut ikinnerunerisa perorsaanermi iluaqutissartaqartarnera klassimilu atuartut ikiliartorneranut ineriartorneq pitsaasumik isigaat. Misilittakkat ilisimatusarnerullu takutippaat, atuartut klassini ikinnerugaangata atuartsinerup atuartunut ataasiakkaanut tulluarsarnissaanut periarfissaqarnerulertartuq ilinniartitsisullu atuartumut attaveqarnera pitsaanerulertartuq.

Tamatuma saniatigut erseqqissaatigineqassaaq atuartut klassimi ikinnerunerisa iluaqutissartai assigiinngitsunik aallaaveqassammata - atuartsinerup qanoq pilersaarusiornera sakkusaasinnaasullu suut periarfissaanersut. Atuarfimmi avatangiisit, ilinniartitsisut piginnaasaat klassiullu katitigaaneri apeqqutaallutik angusat assigiinngisitaarsinnaapput.

Atuartsinerup klassimi ikinnerulersitsineri ilinniartitsisunik amerlanernik pisariaqartitsisoqalissaaq tamannalu aningaasartuuteqarnerulernermik atuarfiullu inissaqartitsinerulernissaanik piumasaqaatitaqassalluni. Taamaattumik allannguutaasinnaasut tullerilaarlutit naammassisariaqarput tamanna aamma sulisussaqaarnermi aningaasaqaarnermi aqqissuussaaniikkullu pissaaq.

Naalakkersuisut ilinniartitaanermut periusissiamut 2024-2030-mut atatillugu meeqqat atuarfiarneri nalilersuisoqarnissaannik aalajangiipput. Nalilersuineri ilaatigut atuartsinerup pitsaassusaa atuagarsorneriikkullu qaffasissuseq, perorsaanikkut immikkut neqeroorutit, meeqqat atuarfianni faagit amerlassusaat, misilitsinnissamut piumasaqaatit, misilitsissutit ilinniartitsisullu ilinniaqqinnissamut periarfissaat misissuiffigineqarnissaat naatsorsuutigineqarsinnaassaaq. Matumani atuartut klassini amerlassusaat pillugit pissutsit eqqartorneqarsinnaapputtaaq.

4. Naalakkersuisut oqaluuserisamut soqutiginaatilinnik allanik paasissutissiisnaanerlutik?

Akissut: Naalakkersuisut klassimi atuartut amerlassusiisa allanngortinnissaannut apeqqummut atuarfeqarfimmi piginnaasat tamarmiusut, tassunga ilanngullugit ilinniartitsisut piginnaasallit pissarsiarineqarsinnaanersut, ilinniartitsisunngorniartuup pitsaassusaa kisalu aningaasatigut illutigullu atugassarititat atuarfiup atugarisai isigineqarnissaat pingaartippaat. Taamaallutik klassimi atuartut ikinnerunerisa sunniutaat atuarfinni ataasiakkaani pissutsit piviusut atuartullu katitigaanerat apeqqutaalluni allanngorassapput.

Tamatuma saniatigut Naalakkersuisut pingaartippaat klassimi atuartut amerlassusiisa ineriartornerat taamaallaat malinnaavigineqassanngitsoq aammali ilinniartitsisut piginnaasaat, piginnaasanik ineriartortitsineq, atuartsinerup pitsaassusaa aamma ilinniartitsisunngorniartuup pitsaassusaa isiginiarneqassasut.

Inussiarnersumik Inuulluaqqusillunga

Nivi Olsen